

	in scientia naturali quaedam sunt necessario praemittenda.	
	unde notandum quod scientia dupliciter accipitur scilicet	
	communiter et sic quilibet tractatus philosophi vocatur scientia. alio modo proprie sicut accipitur VI ethicorum ubi aristotles distinguit inter habitus intellectuales et	5
	tunc	
10	scientia est una qualitas existens subiective in anima. et haec sic prima conclusio quae probatur sic:	10
	oppositae	
	denominationes non verificantur de aliquo successive sine motu ad formam vel ad ubi. sed	
	nulla facta mutatione circa aliquid extrinsecum ab anima aliquis de non sciente potest fieri sciens	15
	ut patet per experientiam. quod non sufficit motus localis; igitur acquiritur vel deperditur aliqua forma. secunda conclusio: quod proprie loquendo de causa, ista scientia non habet causam materiale	
20	et formalem sed finalem et efficientem. probatur quod non habet proprie materiam et formam non habet causam materiale et formalem. sed nullum accidens habet proprie materiam et formam, VIII metaphysicae.	20
	igitur	
	cum ista scientia sit quoddam accidens, ut dicit prima conclusio sequitur quod non habet nisi duas causas unde quando dicit commentator hic in prologo	25
	quod	
30	ista scientia habeat quattuor causas non intendit quod habeat proprie quattuor causas intrinsecas. tertia	30

1 quaedam om. B D | sunt aliqua add. B D | necessaria B D 3 unde et
 primo in generali ubi primo B; et primo in generali ubi D | notandum est
 add. B 5 vocatur una add. B D 6 modo magis add. B D | accipitur a
 philosopho add. B D 7 aristotles philosophus B D 8 tunc sic B D
 9 subiective om. B D 10 anima subiective add. B D | sic haec B 13 vel
 | vel ad et sine motu B D 16 et B D | patet per om. D | experientia
 patet D 17 localis ad locum vel ad ubi B D 18 conclusio sequens est ista
 add. B D 20 formalem sicut communiter dicitur add. B D | sed tantum
 add. B D | efficientem et hoc add. B; et add. D | probatur sic illud add.
 B D 21 habet² proprie add. B D 23 VIII V B; ut patet V D 25 ut om. B
 D 26 sicut probat B D | nisi duas om. B D 27 causam B D | unde...
 prologo formalem nec materiale et B; materiale nec formalem et D
 29 ista scientia non B D | causas...intendit | non intendit pro obiecto et
 B D 30 quod non add. B D | quattuor om. B D

conclusio accipiendo pro toto isto tractatu
 haec non est per se una scientia sed large
 loquendo possit dici una scientia sicut dicimus
 quod hic est unus conventus. probatur plura
 35 accidentia alterius rationis non faciunt aliquid per se
 unum VII metaphysicae. sed in isto tractatu sunt
 multae conclusiones ut scientia alterius rationis igitur
 etc quia scientia pertinens ad librum physicorum et
 40 ad metaphysicam est alterius rationis sed in isto
 libro physicorum continentur aliqua quae pertinent
 ad metaphysicam, ut dicit philosophus in littera; igitur
 etc.
 quarta conclusio sic haec non est per se una
 scientia sic non habet per se unum subiectum primum
 45 sed
 habet plura subiecta licet inter illa subiecta unum sit
 principalius alio praedicatione vel perfectione sicut
 dicunt
 philosophi et reverendi doctores. probatur
 50 idem est subiectum scientiae et conclusiones scitae sed
 multae sunt conclusiones scitae in ista scientia
 distinctae quoad subiectum et praedicatum igitur in
 isto tractatu sunt multa subiecta.
 secundo praemittenda sunt quaedam specialia ubi
 55 notandum quod ista scientia sicut et quaelibet alia est
 de universalibus et de incomplexis et non
 de rebus. probatur quia si esset de rebus aut

31 conclusio quod add. B; est quod add. D | accipiendo scientiam add. B
 D | isto 32 per se om. B D D | scientia licet add. D 33 una scientia
 unus tractatus D | scientia et unus tractatus scilicet similiter add. B 30
 34 unus exercitus et unus add. B D | conventus et add. B D | probatur
 sic add. B D 35 aliquid om. B D 37 ut vel B; et D 38 etc minor
 probatur add. B D 41 ut sicut B D 43 sic est D | sic...non om. B
 haec | est quod sicut haec add. B D | se non est add. B 44 sic | sic...
 habet ita B D | se non habet add. B | subiectum om. B | primum
 46 habet om. B D D | subiecta¹ habet add. B D | licet sed add. B
 subiecta² om. B D 47 vel et B 49 doctores haec conclusio add. B D
 probatur sic add. B D 51 multae om. B D | sunt plures add. D | ista
 haec D 53 multa infinita D 54 praemittenda...ubi igitur physica C
 55 notandum est add. B D; secundum de est C | ista scientia a sunt C | et
 om. B C D 56 et¹ | de² om. B C | complexis C 57 probatur om. C
 probatur quia quod probatur sic B D | quia quod C | si esset sicut vel aut
 C | aut de add. B; om. C; esset de rebus add. D 40

	universalibus aut de particularibus. non primum quia nulla talis	
	est ut probatur VII metaphysicae nec de singularibus sicut	60
	etiam probatur VII metaphysicae et alias frequenter probatum est igitur est de intentionibus. sed contra istud potest argui dupliciter primo sic scientia realis est de rebus sed aliqua est scientia	65
10	realis sicut ista igitur etc. secundo scientia est illorum quae non possunt aliter se habere sed intentiones in anima possunt aliter se habere igitur de illis non est scientia ad primum dicendum quod scientiam esse realem est tripliciter vel quod ista scientia sit res et sic omnis est realis	70
	quia sicut probat prima conclusio est una qualitas subiective existens in anima. secundo modo quia in ista res	
	subicitur et praedicatur et sic nulla scientia est realis distinguendo rem contra signum rei	75
20	tertio modo quia pro rebus fit suppositio saltem in maiori parte illius scientiae et sic aliqua scientia est realis et aliqua non sicut logica metaphysica ut patet in istis propositionibus omne generabile et corruptibile est compositum ex materia et forma quae verificatur pro rebus similiter species est quae praedicatur de pluribus quae solum verificatur pro intentione. et si	80

30	58 aut de vel C de rebus add. B D particularibus singularibus C non nec de B primum rebus universalibus B; de universalibus D 60 est om. C nec non C 61 sicut... 62 etiam ut C 62 etiam alia D 63 probatum om. C D probatum est igitur est om. C D sed tamen B D 64 istud istud potest om. C D argui arguitur C dupliciter primo om. C primo scilicet B sit C 65 scientia est D 66 secundo sic add. B D 67 quae aliter add. C possunt... 68 anima aliter om. C D 68 aliter possunt B C 69 illis talibus B D 70 est potest intelligi B; potest esse D est... vel potest esse primo modo C vel illud B 71 sit est C omnis scientia add. B D; quaelibet C 72 probatum est sic C conclusio scientia add. C una quaedam C 73 modo om. B C D quia res add. B; quod res D ista scientia add. C 74 res om. B D 76 realis accipiendo prout add. C distinguendo distinguitur C rem 77 fit sic C 78 in pro C parte illius illius in ista C D scientia C D 79 et... non om. B D non nec C 80 metaphysica ut exempla C ut om. B D patent C 81 et corruptibile 82 quae quia D rebus... 83 similiter rei C 83 similiter om. B C D est quae om. D pluribus multis B D; alia add. C 84 verificatur solum B D intentione intentionibus C et si scilicet vera C	
40		

85	inveniatur a philosopho vel a doctoribus quod scientia est de rebus dici debet quod accipiunt significatum pro signo secundum eorum modum	
90	communem conformantes se modo loquendi aliorum. sed contra istud illud iterum arguitur sic quod de isto potest esse scientia de quo potest aliquid concludi sed de rebus potest aliquid concludi igitur etc. dicendum quod ad illud debet responderi per tertium modum aequivocationis quod si termini	10
95	stent personaliter minor est falsa si simpliciter concedo et tunc non est contra praedictam quod de illis terminis potest aliquid concludi pro ipsis rebus extra. ad secundum dicendum quod necessarium dicitur	
100	dupliciter ut et non posse aliter se habere uno modo quod non potest non esse et ista necessitas non requiritur ad scientiam quia sic nihil est necessarium nisi solus deus alio modo dicitur	20
105	necessarium quia non potest esse falsum licet possit non esse et sic aliqua propositio est necessaria sicut ista quae est scita nec deus potest eam facere falsam. secundo in speciali vivendum est de distinctione huius scientiae	
110	ab aliis. unde primo notandum quod sicut	

---

85 vel a et C | a² om. D 86 est sit B D | debet dici B C D 87 eorum
istum D 89 conformando D | se illos B; aliis illos add. D | aliorum
loquendi C 90 istud... arguitur contra arguitur iterum sic quod de isto est
scientia de quod potest aliquid concludi C | illud om. B D 91 potest esse
| quod C 92 concludi² ut patet C 93 etc om. C | quod est B C D
debet responderi om. B D 94 quod om. C | si termini sicut B
96 concedo vera B; est ubi D 97 tunc om. C | praedicta B C D | illius
C; aliquis D 98 aliquid om. D | pro ipsis per B; aliquid per D
99 secundum superius add. B | dicitur... 101 et vel B 101 ut... habere
om. C D | habere dicitur dupliciter add. B | modo dicitur necessarium
illud add. C 102 essee C | et sic add. B 103 non requiritur om. D
requiritur pertinet B | scientiam non pertinet add. D | est esset D
104 nisi non B 105 necessarium illud add. C | quia quod B C D 106 est
dicitur B D 107 deus om. B 108 facere eam falsam secundo videndum
est de distinctione istius scientiae ad aliis primo D | falsam alia non sic
patet add. C | in speciali | speciali om. B D 109 videndum B C D
huius istius B D | huius scientiae scientiae istius ad aliis unde legem de
est igitur haberi potest scientiam C 110 ad C D | aliis unde om. C
unde om. D | primo aliis C | notandum est add. B; om. C; modo D
quod unde legem de est C | sicut igitur C

	potest haberi II physicorum quod distinctio scientiarum tantum potest esse tribus modis scilicet per subiectum vel praedicatum vel per totam compositionem et quodlibet	
	istorum sufficit ad distinctionem scientiarum non obstante quod stent pro eodem ut dicit ibidem philosophus sed potest esse alia propositio nec taliter abstrahere est mendacium et per	115
10	hoc debet responderi ad argumenta ibi facta quorum primum est scientiae sunt eadem quarum eadem sunt subiecta etc. patent enim quod possunt distingui	120
	per praedicata secundum est cuius est considerare subiectum eius	
	est considerare accidentia et praedicata connotantia vel connotativa quae propositio conceditur sed non oportet quod consideret praedicabilia de illo sed ista possunt	125
20	distingui igitur etc. unde per illud quod dicitur communiter quod ista scientia considerat de motu metaphysica de abstractis a motu non debet intelligi quod ex parte	130

30	111 potest haberi B D; om. C haberi potest ex B D II potest scientiam C physicorum tantum C quod ; om. D distinctio tertio libet C scientiarum sicut C 112 tantum haberi C potest esse om. B C C; potest per C tribus philosophus C modis II physicorum C 113 vel ¹ per B C; et D vel ² et B C D totam tantum D 116 ut sic B; om. C D sicut C D ibidem dicit C D 117 philosophus ibidem C; ibidem philosophus D sed philosophus C potest tamen C esse potest C alia propositio sed add. B; esse alia C potest esse alia propositio B 119 ibi idem C quorum 120 primum quorum D est om. B D D scientiae praedicationes B D; scientia C sunt respectu B; om. D eadem scientiae B D; eadem C quarum quae C; sunt D quarum eadem om. B habent eadem C; eadem D 121 sunt subiecta per C; quarum D subiecta eadem B; habet C; subiecto est eadem D et B; om. C patent subiecta est B; patet C D enim eadem etc patet B; igitur D 123 est ¹ argumentum B D 125 est quam D considerare accidentia D accidentia ; considerare D et om. D praedicata accidentia id C connotantia praedicata C 126 vel et C vel connotativa om. B C D connotantia C propositio connotativa B; om. D conceditur om. B 127 consideret omnia add. B D; considerat omnia C de eam add. C illo igitur C sed iam C; et D 128 possunt illo C; om. D 129 distingui possunt C D igitur distingui C D etc om. C D 133 a motu om. C D quod om. C	
40		